

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO.

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBUS manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis trigesimâ-primâ Martii, anni M. DCC. XXXV.

M. PETRO AFFORTY, Chirurgiæ Professore designato, Doctore Medico, Præside.

An Feminis eadem, quæ Maribus, corporis & animi exercitia?

I.

FEMINA, Divinitatis opus, humanitatis honos, iisdem è principiis conflata quibus & mas, eodem quoque partu edita quondam fuit; æquè particeps, ut ille, corporis affectionum; nec animi dotibus ab eo degener. Inde mas feminâ non potior. Alter ab alterâ num in corde, num in cerebro discrepat? In utroque nonne lien, hepar, pulmo, renes planè consimiles? Frontis annon eadem dignitas? ossium, cartilaginum par numerus? Vasorum propagines

an aliis virile corpus, aliis muliebre ſuccis alluunt? Hujus & illius animata compages an diverſis movetur muſculis? Nonne & ambobus eſt neceſſaria victûs & Medicinæ communitas, æquale vitæ ſtadium, mutuos ad amplexus æmula propenſio? Nec utile minùs, quàm dulce connubium, pulchrâ dum ſobole facit utrumque parentem. Dulcis hæc proles, nuptiarum eſt meſſis haud ingrata, quam partitur cum conjuge conjux. Sic patrum in natos diviſum eſt cum matribus imperium. Inter ſe tam benè ſi conveniant utriuſque ſexûs homines, an illa quæ viro concedis exercitia corporis & animi, mulieri denegabis?

I I.

MOTUS expers nulla corporis pars, functio nulla. Corporis exercitium, ut maribus, ſic feminis familiare, natis coævum, veluti naſcituris. Fetus, vel mas vel femina, diverſumne ponit exercitationis tirocinium, dum concluſus in uteri latebris æquo pulſat pede viſcera parentis, nec impari calcitratu ſuum rumpit carcerem lucis uſurâ fruiturus? Annon & in cunis ſua peculiaris eſt infantulis exercitatio, quæ cadit in utrumque ſexum? Quin & puellulæ, quæ factæ ſunt ætatulâ paulò provectiores, æqualibus cum pueris mille exercentur modis, choreis indulgent, ſaltationi, pilæ volatili, concentibus, ambulationi Annis poſtmodùm accedentibus, quot virgines teneræ, quot nuptæ mulieres, dum ſui juris ſunt, equitant ſeſſione maſculâ, venantur, natant, piſcantur! Sunt, quæ ſub dio verſantur inter armatos ſexum mentitæ, quæ viris ipſis martios affundunt animos, quæ trans mare currunt mercaturam facturæ. E plebeiis reperias, quæ cum viris terram colunt, arant, fodiunt; quæ ſerunt arbores, metunt ſegetes, ulmos maritant vitibus. Gemunt aliæ ſarcinarum ſub pondere, ſudant, algent; aliæ pernoctant humi, tota die pedites eunt redeuntque vias quàm longiſſimas. Tot exercitationum labores ferunt & utero gerentes, mox daturæ progeniem valentiſſimam. Deſinant igitur urbanæ mulieres exercitia præ graviditate recuſare, fugiant mollioris & umbratilis vitæ delicias, fetui ſimul & fetæ mala innumera parituras. Nec aliunde fortaſſis eſt, quòd prægnantes olim matronæ, ſuis ſtipatæ conjugibus, dicata Junoni Lucinæ templa pedibus adire jubebantur. Nunquid, ut religionis, ſic & exercitationis ergò, ſancita lex iſta fuerat?

I I I.

QUOD Ars Medica mulieribus imperat, docet idem belluas Natura. Earum femellæ, gravidæ licet & ad pariendum vicinæ, nonne ſuos hîc & illîc errantes comitantur mares? Nonne oves gradiendo, cervæ paſcendo deponunt fetus abſque moleſtiâ? Sua piſces agitanda profluenti tradunt ova, ſua quoque verſant identidem vel incubantes oviparæ. Quid quod aves cum maribus plurimæ ſummis nidificant in arboribus, ut in nido, velut in penſili lecto, pullata flatibus ova venti motum ſequantur; adeò verum eſt animal omne motu generari, motu conſervari. Hinc in hominum genere quiſquis ad exercitationes erit impiger, erit & ille ſanitatis integer morbique purus. Et quidem, labore ſi diſſipantur humores qui exu-

berant in corpore, humorum redundantiæ si mulierem magis quàm virum putas obnoxiam, feminis ergò laboriosiora quàm maribus, aut æqualia saltem præscribes exercitia. Eâ sanè de causâ quot infirmos homines utriusque sexûs invenias & in tenui panno & in purpurâ decumbentes, qui feliciter uno eodemque tempore convalescunt, dum languida similibus committunt exercitationibus corpora? Quoties viris ac mulieribus in ultimas quondam terras simul exportatis utile fuit exilium, secundæ valetudinis recuperatione, quam siccatis antea benè multis pharmacorum calicibus assequi non potuerant?

IV.

UT corpori, sic animo sua sunt exercitia. Agitationes animi quis non sentit in exercitationibus ingenii? quis variis in affectibus, quis in cogitationibus non deprehendit? Hæ sunt exercitationes animi, hæc curricula mentis, æquè nota viris ac mulieribus. Reverâ, si sexu carent animæ, si nec origine, nec agendi ratione dispares, cur in mare, cur in feminâ diversis illæ motibus cierentur? Vis illa mirabilis, quâ diriguntur in utero molis humanæ primordia, cur in utroque sexu, similes ad informandos fetus ingenii, similia non aptaret cerebri loca quæ frequentat animus? An alius in viro, alius in muliere typus hominis? Uterque nonne conditus ad Creatoris imaginem? Nonne rationis compos & intelligentiæ? Proinde politicarum rerum sicut & artium liberalium cognitio feminis non minor quàm viris relicta est. Has si plerumque lex removet à publicis & civilibus officiis, an quia legis auctores sunt viri, qui regiminis & imperii sui socias mulieres non patiuntur, haud ignari quid ubique femina possit? Nimirùm, cùm semel est admissa mulier in optimatum conciliis, omnium sæpe voluntates ac studia rapit ad se, necessitate quâdam amabiliter imperiosâ; persuadet, si proponit; si petit, impetrat. Demum quid hominum mentes acuit & exercet solertiùs, quid edaces eorum curas fallit ingeniosiùs, quàm cordatæ mulieris blanda collocutio? Si pietate graves, si austerè ac religiosè degentes viros hodiè suspicimus, veneramur; quàm frequens est aliunde chorus virginum in eodem sanctitatis curriculo unâ desudantium, quas laudare facilius est quàm imitari! An non & suis gloriatur hæc ætas mulieribus, quas ut viros expolivit urbanitas, ingenii perspicacitas erexit, prudentiæ maturitas informavit? Nec desunt, quæ picturam profitentur, poesim callent, historiam tractant, mathesim, philosophiam. Extant & feminæ principes, quæ mari, terrâ, domi, militiæ, populos sapienti regunt imperio. Ecquis posthàc non intelligit mulieres cogitare sapienter, cogitata viriliter exsequi? Quis utrique sexui datos à Deo similes non agnoscit igniculos, quibus vir & mulier ad summa quæque certatim evehuntur, quoties ambobus earumdem licuit exercere studia disciplinarum?

V

SI feminei corporis teneritatem objicis, si sustinendis virorum exercitationibus parem negas, complures diversi sexûs homines paululùm cir-

cumſpice, delicatulos totidem numerabis viros quot & feminas. Utroſque tamen obſervabis ad exercitia paſſibus æquis & animosè concurrere, ſi teneris ab annis ignaviam fugerint, iiſdem paulatim aſſuefacti laboribus. Sic molle puellarum corpus ordinara firmat exercitatio. Imò, robuſtum licet natura virum finxerir, is tamen ſuas brevi ſentit vires langueſcere, niſi frequenter exerceatur. An quoniam velut exercitatione citiùs amandantur è corpore viles alimentorum reliquiæ, ſimiliter inerriâ retinentur, ſanguinis & ſpirituum commeatui moram allaturæ; unde corporis & animi ſtupor otioſorum hominum commune ſtipendium? Cur non paucas affligat feminas hæc invaletudo, haud aliam ſuſpicari cauſam licet, niſi deſidioſum viræ genus, ad quod illæ ſæpiùs à viris ſe damnaras eſſe conqueruntur; an jure vel injuriâ, pronuncier qui noverit utriuſque ſexûs æqualitatem? Non itaque nara mulier, ut in umbrâ parietum domeſtica tantum curet negotia; non facta conjux, ut in ſolis hæreat mariti complexibus, ſed ur etiam cum viro cetera corporis & animi dividat exercitia, quibus illam non imparem docet ratio, confirmat experientia.

Ergò Feminis eadem, quæ Maribus, corporis & animi exercitia.

Proponebat Pariſiis, LUDOVICUS-JACOBUS PIPEREAU, Rothomagenſis, Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1735. à ſextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU, Univerſitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1735.